

Paavalin Ensimmäinen kirje korinttilaisille 6

Paavali Jumalan työtoverina

1.Kor. 3:1-15

Tervetuloa kuuntelemaan Alusta alkaen -ohjelmaa. Käsittelemme Paavalin Ensimmäistä korinttilaiskirjettä, tällä kerralla sen kolmannen luvun alusta.

Edellä olemme kuulleet mm. sitä, miksi Paavali tämän kirjeen Korintin seurakuntalaisille lähetti. Syynä oli se, että häntä huolesti seurakunnan hengellinen tila. Hän oli kuullut, että Korintin seurakunnan jäsenet olivat jakaantuneet eri puolueisiin sen mukaan, ketä saarnaajaa he kannattivat. Paavalin mielestä se oli väärin ja älytöntä ja hän halusi kehottaa heitä yksimielisyyteen.

Lihallista porukkaa

Kolmannen luvun alussa Paavali aloittaa puhumaan uudesta näkökulmasta siitä, mitä seurakunnan sisäinen hajaannus teologisesti merkitsee. Se merkitsee sitä, että seurakuntalaiset ovat uskossaan kehittymättömiä, kuin pikkulapsia.

Niinpä, veljet, minun ei käynyt puhuminen teille niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallisille, niinkuin pienille lapsille Kristuksessa. Maitoa minä juotin teille, en antanut ruokaa, sillä sitä ette silloin sietäneet, ettekä vielä nytkään siedä; olettehan vielä lihallisia. Sillä kun keskuudessanne on kateutta ja riitaa, ettekö silloin ole lihallisia ja vaella ihmisten tavoin? Kun toinen sanoo: "Minä olen Paavalin puolta", ja toinen: "Minä olen Apolloksen", ettekö silloin ole niinkuin ihmiset ainakin? (1. Kor. 3:1-3).

Tässä Paavali toisaalta puhuu läheisilleen: ”veljet ja sisaret” (Näin kommentaariumme kääntää kreikankielisen sanan *adelphoi*. Suoraan käännettynä se tosiaan on ”veljet”, mutta kommentaarin mukaan tuo maskuliininen sana käsitti tällaisessa käytössä myös sisaret.)

Mutta samalla Paavali ns. ”ironisesti konfrontoi”. Eli pikkuisen pilkallisesti haastaa heitä ja vihjaa, että” te Korintin seurakuntalaiset kuvittelette olevanne kovinkin hengellisiä, toinen toistanne enemmän, mutta tosiasiallisesti te olette lihallisia”.

Mitä tuo lihallinen, *sarkinos* oikein tarkoittaa? Sen taustalla on kreikan sana *sarx* ja myös Vanhan testamentin hepreankielinen sana *basar*, jotka molemmat tarkoittavat lihaa. Ne tarkoittavat myös ihmistä siinä määrin, kun hän on ruumiillinen olento ja sellaisena heikko, Jumalan vastaisten voimien heiteltävänä ja siksi taipuvainen syntiin. Lihan vastakohtana on henki, *pneuma*, joka tarkoittaa ihmisen sisintä Jumalan Hengen uudistamana.

Paavali sanoo tässä, että Korintin seurakuntalaisten keskuudessa vallitseva puoluehenki on osoitus siitä, että he yhä ovat ”lihallisia”. He eivät elä eli ”vaella” Jumalan Hengen uudistamina, vaan pikemminkin luonnollisen, syntiin langenneen ihmisyyden normien mukaisesti ”ihmisten tavoin”. Siitä kertoo se, että yksi väittää olevansa ”Paavalin puolta” ja toinen häntä vastaan ”Apolloksen puolta”. Syynä tähän on kateus ja riita. Sen ilmeneminen todistaa, että ei heitä Jumalan Henki ohjaa vaan oma, syntiin langennut ”liha”.

Onko tässä ”liha” – ”henki” jaossa nähtävissä jotain kristillistä ruumiillisuuden vastaisuutta? No ei. Joskus siihen kyllä liittyy sellaistaakin, mutta ei tarvitsisi, eikä se ole Raamatun kokonaissanoman eikä edes Paavalin opetuksen mukaista.

Sillä Raamatun mukaan ihminen on yksi kokonaisuus, jonka aspekteja ruumis, sielu ja henki ovat. Kaikki ovat arvokkaita. Ihminen ei ole pelkkä sielu tai henki, vaan ruumiillis-sielullis-hengellinen kokonaisuus. Siksi ruumistaan ei pidä halveksia eikä laiminlyödä. Siitä pitää huolehtia, mutta sen haluille ei pidä antaa valtaa, sikäli kun ne menevät yli kohtuuden ja vahingoittavat ihmisen suhdetta Jumalaan, lähimmäiseen ja itseen.

Pieniä lapsia Kristuksessa

Toinen konfrontaation eli haastamisen tapa, jota Paavali tässä käyttää, on korinttilaisten nimittäminen pieniksi lapsiksi Kristuksessa (*neepioi en Xhristoo*). Se tarkoittaa, että heissä oli jo uskon kautta syntynyt uusi elämä Jeesuksen yhteydessä, mutta se oli vielä hyvin kehittymätöntä. Hellenistisessä kielenkäytössä pieni lapsi (*neepios*) oli myös vertauskuva typeryydestä. Näinhän suomessakin puhutaan ”lapsellisuudesta”. Korinttilaiset olivat puoluehengessään lapsellisia.

Tällä samalla kielikuvalla Paavali pystyy myös kuvailemaan omaa rooliaan apostolina, joka oli tuonut evankeliumin heille. Hän oli ollut kuin äiti, joka oli synnyttänyt heidät ristiinnaulitusta Kristuksesta kertovan sanoman avulla ja sitten ruokkinut heitä saman evankeliumin maidolla. Siitä huolimatta nuo korinttilaiset kristityt eivät vielääkään olleet kasvaneet uskossaan täysi-ikäisiksi. Siitä kertoi heidän keskinäinen kateutensa ja riitaisuutensa.

(Mitähän Paavali olisi sanonut meidän ”moniäänisestä kansankirkosatemme”, jossa vallitsee jako konservatiiveihin ja liberaaleihin).

Paavali ja Apollos ovat palvelijoita

Mikä Apollos sitten on? Ja mikä Paavali on? Palvelijoita, joiden kautta te olette tulleet uskoviksi, palvelijoita sen kykynsä mukaan, minkä Herra on heille kullekin antanut (1. Kor. 3:6).

Paavali tahtoo sanoa, että ei ole mitään järkeä asettua joko Apolloksen tai hänen, Paavalin, puoluelaiseksi. Kumpikaan heistä ei ole merkittävä, vaan merkittävä on Jumala, joka on käyttänyt heitä eri tavoilla välineinään tehdäkseen heistä uskovia.

Mielenkiintoinen on tuossa oleva verbimuoto *episteusate*, ingressiivinen aoristi, joka tarkoittaa kai kerran tapahtunutta, päättynyttä tapahtumaan. Eli tarkoitus on sanoa jotain sellaista, että ”tulitte uskoon”. Joskus nimittäin suomen kirkollisessa elämässä ”uskoon tulemista” pidetään jotenkin väärällä tavalla pietistisenä tai herätyshenkisenä ajatuksena. Mutta ei se välttämättä sellaista ole. Kyllä Paavalinkin mielestä korinttilaiset kerran ”tulivat uskoon”. Heidän hengellinen elämänsä oli alkanut, kun he olivat uskoneet Paavalin kertoman sanoman ristiinnaulitusta Kristuksesta omalle kohdalleen. Nyt hän halusi kehottaa heitä elämään tuota uskoa edelleen todeksi, eikä heittäytymään oman syntisen luontosa eli ”lihan” valtaan, kadehtimaan toisiaan vastaan ja kilpailemaan siitä, kenen hengellinen tyyli oli paras.

Vertaus maanviljelijöistä

Seuraavaksi Paavali alkaa kuvata omaa ja Apolloksen työtä korinttilaisten parissa maanviljelijän työhön.

Minä istutin, Apollos kasteli, mutta Jumala on antanut kasvun. Niin ei siis istuttaja ole mitään, eikä kastelijakaan, vaan Jumala, joka kasvun antaa. Mutta istuttaja ja kastelija ovat yhtä; kuitenkin on kumpikin saava oman palkkansa oman työnsä mukaan. Sillä me olemme Jumalan työtovereita; te olette Jumalan viljelysmaa, olette Jumalan rakennus (1. Kor. 3:7-9)

Jälleen kerran Paavali sanoo: Ei ole järkeä sanoa olevansa Apolloksen tai Paavalin puolta. He ovat olleet työtovereita, Jumalan välikappaleita, joita hän on käyttänyt Korintin seurakunnan viljelytyössä. Olennaista ei ole kumpikaan heistä, vaan Jumala, joka on heitä käyttänyt ja tuonut heidän työhönsä hengellisen voiman, joka on saanut aikaan uskoa ja aitoa hengellistä elämää. Paavali teki ensimmäisen sanan kylvön. Mutta sitten Jumala toi Korinttiin myös Apolloksen, joka jatkoi evankeliumin opettamista ja näin kasteli Paavalin kylvämää siementä ja siitä itäneitä versoja. Kumpikin on työskennellyt saman päämäärän eteen, työtovereina ja saman Jumalan palvelijoina.

Vertaus perustuksen laskijasta

Sen Jumalan armon mukaan, joka on minulle annettu, minä olen taitavan rakentajan tavoin pannut perustuksen, ja toinen sille rakentaa, mutta katsokoon kukin, kuinka hän sille rakentaa. Sillä muuta perustusta ei kukaan voi panna, kuin mikä pantu on, ja se on Jeesus Kristus (1. Kor. 3:12).

Tässä Paavali siis muuttaa vertauskuvaansa vaikka asia on sama: hänen ja Apolloksen tekemä työ Korintin seurakunnan rakentamisessa. Hän, Paavali, on aloittanut työn eli rakentanut perustuksen Korintin seurakunnalle. Se on Kristus, ainoa perustus, joka seurakunnalla tai

yksittäisen kristityn uskolla voi olla. Sitten on tullut Apollos, joka on rakentanut samaa rakennusta, Korintin seurakuntaa, jonka Paavali on Jumalan johtamana perustanut. (Samalla Paavali hieman kehuu itseään eli retoriikan oppien mukaisesti huolehtii *ethos* –puolesta eli siitä, että hänen puheitaan kannattaa kuunnella, koska hän on hyvä tyyppi; *sofos arkhitektoon* eli viisas arkkitehti)

Tästä tulee mieleen se, että edelleenkin meidän pitäisi muistaa, että kirkolla tai yksittäisen kristityn uskolla ei voi olla mitään muuta perustusta kuin ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus. Kirkko ei voi perustua sille, minkä kansan kirkko se on. Tai sille, onko se ”liberaali” vaiko ”konservatiivinen” kirkko. Eikä se voi perustautua millekään sinänsä hyvällekin asialle, kuten sille, että se vastustaa erityisen tormakkaasti ilmastonmuutosta. Ei, perusta on Jeesus Kristus, ei ilmastonmuutoksen vastustaminen tai ”moniääninen kansankirkko”. Nekin voivat olla hyödyllisiä, mutta eivät ne perustus ole.

Perustukselle rakentamisesta

Mutta jos joku rakentaa tälle perustukselle, rakensipa kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinistä tai oljista, niin kunkin teko on tuleva näkyviin; sillä sen on saattava ilmi se päivä, joka tulessa ilmestyy, ja tuli on koetteleva, minkälainen kunkin teko on. Jos jonkun tekemä rakennus kestää, on hän saava palkan; mutta jos jonkun tekemä palaa, joutuu hän vahinkoon; mutta hän itse on pelastuva, kuitenkin ikäänkuin tulen läpi (1. Kor. 3:12-15).

Tässä Paavali tekee saman kuin aiemmassa maanviljelystä kuvaavassa vertauksessa: ensin seurakuntaelämä aloitetaan. Se on eri tehtävä kuin siitä huolehtiminen ja sen kasvattaminen perustamisen jälkeen. Nyt hän puhuu vastaavalla tavalla rakennusurakasta ja erottaa siinä perustuksen laskemisen ja sitten sen, mitä ja miten tuolle perustukselle rakennetaan.

Hänen tarkoituksensa on kehottaa Korintin seurakunnan jäseniä: Teillä kullakin on tehtävä huolehtia omalla tavallanne seurakunnasta. Katsokaa, miten sitä rakennatte. Tai ainakin hän kehottaa tällä vertauksellaan seurakunnan johtajia: huolehtikaa siitä, että toimitte oikein eli niin, että seurakunta pysyy seurakuntana ja siitä tulee sellainen kuin sen kuuluukin Kristuksen seurakuntana olla.

Tämä kehotus toimii siten, että Paavali kertoo kahdenlaisista rakennusaineista. Eli sellaista, jotka kestävät tulta, kuten kulta, hopea ja jalokivet. Ja sitten sellaista, jotka tuhoutuvat tulessa helposti: puu, heinä ja oljet.

Vertauksen tarkoitus ei ole sanoa, että rakennuksien tekemisessä kulta, hopea tai jalokivet olisivat olennaisia. Ei, vaan sanoa, että rakentamisessa on rakennettava kestävästä raaka-aineista. Se tahtoo sanoa, että seurakuntaa on rakennettava hengellisesti kestäväan suuntaan.

Mikä sitten on standardi sille, mikä seurakunnassa kestää? No se on Jumala, joka maailman lopussa koettelee kunkin seurakunnan ja kunkin kristityn. Silloin selviää, miten kukakin on

seurakuntaa rakentanut omalta osaltaan. Oletko kehottanut puoluehenkeen? Oletko kiihottanut epäterveeseen karismaattisuuteen? Oletko rakentanut ylenmääräistä byrokraattisuutta? Vai oletko ohjannut itseäsi ja kanssakristittyjäsi Kristukseen turvautumiseen ja lähimmäisen rakastamiseen? Oletko juurruttanut heitä Jumalan sanaan vai oletko suosinut hempeää tunteellisuutta? Oletko mielistellyt yhteiskunnan valtaapitäviä vai etsinyt Jumalan tahtoa. Oletko ollut tyly ja etäinen vaiko rakastava ja ihmisiä kohtaava?

Tätä meidän jokaisen, varsinkin meidän pappien, pitää tarkata omassa päivittäisessä työssämme. Lopullisen tiedon onnistumisestamme tai epäonnistumisestamme Kristuksen kirkon tai seurakunnan rakennustyössä saamme kuitenkin vasta viimeisellä tuomiolla.

Lohduttavaa on se, että vaikka silloin Jumala havaitsisikin meidän työmme seurakunnan rakentajina olleen ala-arvoista ja seurakuntaan rakentamiemme juttujen olleen kestäättömiä, niin silti me pelastumme Jeesuksen ansioista. Tässäkään tapauksessa pelastus ei riipu meidän hyvistä töistämme, vaan siitä, että Jeesus on kuollut ja ylösnoussut meidän puolestamme. Se on perustus.

Mutta tästä huolimatta pitäisi miettiä sitä, että mistä sitä sille perustukselle oikein rakentaa.